

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul V (XXVI) Nr. 161 (1247)
Sîmbătă 15 noiembrie 1975

8 pagini — 1 leu

UN AN DE LA CONGRESUL AL XI-LEA AL P.C.R.

Ne amintim, și vom păstra în convingerile noastre cele mai profunde, cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la încheierea lucrărilor celui de-al XI-lea Congres al P.C.R.: „Într-o deplină unanimitate, Congresul a aprobat orientările și direcțiile activității viitoare a Comitetului nostru Central, a partidului și întregului popor, atât în domeniul politicii interne, cit și în cel al politicii internaționale. Iată de ce putem spune că prin adoptarea, într-o deplină unanimitate, a acestor documente, Congresul al XI-lea va rămîne înscris cu litere de aur în istoria partidului și poporului nostru“.

La activitatea desfășurată cu abnegație și cu devotament de întregul nostru popor pe calea înaintării mai hotărîte pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism, — expresie a unanimității de acțiune a poporului nostru — revista noastră își aduce cu modestie aportul său în domeniul dezvoltării învățămîntului românesc, angajată cu hotărîre în realizarea sarcinilor ce-i revin. Prin acest număr de revistă, relevăm preocupări prioritare ale școlii, în anul de învățămînt 1975—1976.

Primirea în U.T.C., moment solemn și emoționant, trăit de elevi, într-un cadru ales după o frumoasă tradiție: Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Moment încercat de semnificația recentului mare Forum al tineretului comunist din România, Congresul al XI-lea al U.T.C., Conferința a X-a a U.A.S.C.R., a III-a Conferință Națională a

Organizației Pionierilor, de receptivitate și adziune la îndemnul adresat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „...școala trebuie să-i pregătească pe tineri ca adevărați revoluționari, capabili să aducă o contribuție cit mai eficientă, în toate domeniile de activitate, acolo unde sînt solicitați de societate, la înfăptuirea Programului partidului, de edificare a socialismului și comunismului în România“.

Colegul nostru, inspectorul școlar

Inspectorul școlar, acest coleg al nostru — nu numai prin catedra care îi este rezervată — are, prin investitura funcției, menirea de a ne acorda nemijlocit și permanent ajutorul îndrumării, împărțind în egală măsură, cu fiecare dintre cadrele didactice cuprinse în teritoriul activității sale, răspunderea muncii complexe de instruire și educație a tineretului școlar. Această repartizare echitabilă a sarcinilor decurge din însuși specificul atribuțiilor care-i revin, de a depune o muncă susținută de documentare, de cunoaștere amănunțită a realităților școlare (greutăți, succese obținute, inițiative prețioase, cazuri de indisciplină). În felul acesta legătura dintre unitățile de învățămînt și forurile de decizie, stabilită de inspectoratul școlar, se realizează, în fapt; oglindirea realistă a aspectelor concrete privind rezultatele la învățătura ale elevilor, pregătirea pedagogică și de specialitate a cadrelor didactice, în-deplinirea obiectivelor de bază

ale învățămîntului românesc cu finalitatea integrării în muncă a absolvenților, pe baza unui control sistematic și riguros, conduc la decizii operative, optime, pentru îmbunătățirea activității în sectoarele respective.

Stilul de muncă, fundamentat pe colaborarea dintre toate categoriile de cadre didactice și colegul-inspector școlar, se concretizează în activitatea sa stăruitoare de pregătire politică, metodică și psihopedagogică, de organizare și conducere școlară, în domeniul specialității de bază și de cultură generală, prin atitudinea de modestie și demnitate profesională. Această nouă concepție despre responsabilitatea sa socială — pe plan organizatoric și profesional — a reușit să înlăture imaginea vechiului revizor școlar, situat într-o lume artificială a unei așa-zise aristocrații didactice, deprins să facă uz de autoritatea funcției pe care o deținea, nu de puține ori, din rațiuni străine intereselor învățămîntului.

Fermitatea și intransigența, disciplina muncii, îmbinate cu creativitatea cercetătorului și dăruirea dascălului, toate aceste trăsături ale eticii comuniste, îl caracterizează pe inspectorul școlar al zilelor noastre. Coleg de încredere, el ne câștigă respectul prin autoritatea reală a competenței didactice și, mai ales, prin faptul că departe de a fi un funcționar care inventariază lipsuri și dificultăți, se face prezent în viața școlilor controlate, prin efortul propriu depus pentru rezolvarea operativă și calificată a lipurilor și dificultăților. Oferindu-ne posibilitatea unor utile schimburi de experiență didactică și de organizare școlară, stimulându-ne inițiativa, angajându-ne răspunderea, creînd un cadru favorabil muncii eficiente prin conlucrare, el realizează un efectiv control pentru îndrumare și soluționări, în vederea împlinirii aceluiași scop — dezvoltarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ, în spiritul documentelor de partid și al orientării date de către tovarășul Nicolae Ceaușescu învățămîntului românesc în numeroase împrejurări.

VALERIA BACIU

Părinții — această mare forță educativă

În procesul instructiv-educativ — al cărui cadru esențial îl constituie lecția, organizată și desfășurată în virtutea unei relații specifice de muncă profesor-elev — sînt interesați, în egală măsură, dar cu sarcini diferențiate, numeroși factori educativi, dintre care, politica școlară a partidului nostru promovează — cu precădere — școala, familia și organizațiile revoluționare de copii și tineret. Acești factori sînt reuniți în jurul unui și aceluiași obiectiv central: pregătirea în cele mai bune condiții a fiecărui copil și tînar pentru a deveni un om de nădejde al societății noastre, care să se poată integra cu toată hotărîrea și cu o autentică formație politică și de specialitate în activitatea socială utilă și, îndeosebi, în munca productivă — purtător al valorilor morale comuniste, al năzuințelor și sarcinilor construcției României socialiste. Familia constituie nu numai grupul și mediul social înzestrate cu înalta răspundere de a fi prima școală a copilului, a celor dinții cunoștințe, deprinderi și comportamente ale acestuia, precum și temelia trainică a întregului sistem de cunoștințe, de valori și de convingeri dobîndite de elevi pe parcursul anilor de școlarizare, dar și — ca rezultat al dezvoltării noastre socialiste — un coparticipant responsabil al muncii de învățătura școlară și de educație revoluționară a generațiilor tinere.

Este necesar să fim convingși că sporirea rolului familiilor din țara noastră în educarea copiilor, pînă la nivelul unui coparticipant la procesul instructiv-educativ școlar, se datorește ritmului rapid al dezvoltării țării noastre, creșterii rolului conducător al partidului în toate domeniile construcției noastre socialiste, eforturilor oamenilor muncii și rezultatelor dobîndite. Participarea mai activă a părinților la viața și activitatea școlii, înnoită în conținut și în formele ei concrete de acțiune, este, prin toate acestea, nu numai un rezultat, ci și o cerință a dezvoltării noastre sociale.

În familiile aproape ale tuturor elevilor aflați astăzi în sălile claselor I, sînt părinți care au ca pregătire cel puțin opt clase de școlarizare generală și obligatorie; toți părinții elevilor lucrează în colective în care munca este organizată socialist; ei sînt purtători ai conștiinței socialiste și ai profilului moral-spiritual comunist; în îndurările lor sînt membri ai partidului, cadre aflate în fruntea luptei întregului nostru popor pentru libertate și fericire.

Căminul familial al elevilor noștri cunoaște, în ce ne mai mult, radio, televizorul, cartea și mica bibliotecă personală, preocupările recreative din timpul liber și atmosfera dragostei și respectului reciproc.

Părinții sînt oamenii societății noastre noi, participanți activi la înfăptuirea, în toate secoarele vieții și muncii, a democrației socialiste; în acest spirit, crește și rolul lor de a contribui la adîncirea democrației noastre socialiste și în domeniul învățămîntului și al pregătirii tineretului.

Sîntem, așadar, într-o etapă în care putem să apreciem că părinții reprezintă, în mod real, o mare forță educativă, fără de care școala nu-și poate realiza, la nivelul cerut, propriile ei sarcini.

Școala are nevoie, din partea părinților, de un exigent și atent control muncitoresc asupra disciplinei elevilor (frecvență, sîrguință la învățătura, conduită exemplară), dar și al cadrelor didactice (prezență la orele de curs, buna pregătire politică, pedagogică și de specialitate, rezultate bune obținute cu clasele și elevii încredințați).

În egală măsură, școala are nevoie ca părinții să-și asume cu și mai multă răspundere pregătirea copiilor pentru sarcinile lor școlare; iar aceasta, pînă la a putea spune că sînt părinți „de 10“, „de 8“ sau, eventual, „de 4“, după notele din catalog ale copiilor lor.

Nivelul rezultatelor obținute de elevi în munca lor școlară poate exprima, așadar, totodată, și nivelul activităților cadrelor didactice, dar și al părinților.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

(Continuare în pagina a 6-a)

De la Ministerul Educației și Învățămîntului

Presesiune de transferări 1975

În conformitate cu art. 240 din Statutul personalului didactic, în perioada 9—14 decembrie 1975 va avea loc o presesiune de transferări în municipii și orașe.

La această presesiune de transferări pot participa cadrele didactice titulare definitive din localitățile respective, care doresc să funcționeze la școli mai apropiate de domiciliu.

Transferările din cadrul presesiunii se efectuează pe posturi și catedre vacante la unități preșcolare și școlare, cu excepția liceelor pedagogice, a grădinițelor și școlilor de aplicație ale acestor licee, precum și a școlilor experimentale.

În această perioadă se vor rezolva, cu prioritate, cererile cadrelor didactice titulare ale căror posturi urmează să se restrângă pentru anul școlar viitor.

Nu se pot efectua transferări de la școli generale, casele pionierilor, case de copii și școli speciale, la licee, școli profesionale, școli de specializare postliceală și școli de maiștri.

Transferările se pot efectua numai pe posturile (catedrele) publicate vacante, devenite vacante în timpul lucrărilor de transferare sau prin schimb de posturi (catedre).

Cadrele didactice care doresc să solicite transferarea în această etapă pot consulta lista posturilor vacante la inspectoratele școlare sau la unul din liceele de pe raza localității (oraș sau municipiu) și pot depune cereri în perioada 1—7 decembrie 1975.

Transferările efectuate în cadrul presesiunii intră în vigoare la 1 septembrie 1976.

Schimb de experiență

La Tirgoviște, în zilele de 14 și 15 noiembrie, s-a organizat un schimb de experiență menit să contribuie la dezvoltarea activității cabinetelor de științe sociale din școlile generale și licee, la ridicarea continuă a nivelului predării științelor sociale. În programul acestei acțiuni au figurat: prezentarea unor referate, vizite documentare la cabinete de științe sociale și participarea la unele acțiuni tematice organizate de gazdele dimbovițene, de Oficiul central pentru mijloace de învățămînt și de Editura didactică și pedagogică.

La această acțiune au luat parte tov. Ion Stănescu, prim-secretar al Comitetului județean Dimbovița al P.C.R., membru al C.C. al P.C.R., Constantin Manolescu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, membru al C.C. al P.C.R., Marin Iliescu, secretar cu problemele de propagandă al Comitetului județean Dimbovița al P.C.R., inspectorii școlari județeni de specialitate din toată țara, cadre didactice din Tirgoviște și din județul Dimbovița.

LA ZI

Colectivul de profesori și elevi ai Liceului nr. 1 din Brașov sărbătorește jubileul de 125 de ani de la înființarea acestei prestigioase instituții de învățămînt.

★

Duminică, 16 noiembrie a.c. la Școala generală din Scorțeni, județul Prahova, se va evoca, pe fundalul marilor realizări din anii noștri, un veac de activitate școlară, atestată de un document al dascălului de învățură din localitate, Gheorghe Stoicescu.

★

Consemnăm expoziția de pictură a Petronellei Sirbu, organizată la Casa de cultură „Friedrich Schiller” din Capitală, cu bucuria de a adăuga la prima cronică plastică a creației sale, publicată în decembrie 1973 în revista noastră, pe cînd abia absolvise Școala generală de muzică și arte plastice din Lugoj, că în creația sa de o caldă și autentică sinceritate, transfigurată în prospețime de culori, înscrie cu maturitate idei și sentimente de largă și completă audiență.

Acțiuni în sprijinul perfecționării

Institutul central de perfecționare a personalului didactic din București organizează, în anul școlar 1975—1976, următoarele acțiuni pentru perfecționarea cadrelor didactice: inspecții speciale pentru acordarea gradului didactic I candidaților înscriși din anul 1974, organizate împreună cu cadrele didactice ale universităților și ale institutelor de profil pentru desen, muzică, educație fizică; recenzări de lucrări pentru acordarea gradului didactic I; cursuri de perfecționare săptămînale la limba română (trei cursuri), limba franceză (un curs), limba rusă (un curs), educație fizică (două zile pe săptămînă), istorie (două zile pe săptămînă), iar pentru directori al doilea curs de 21 zile.

La 10 noiembrie a.c. au început cursuri de perfecționare săptămînale la disciplinele: fizică, biologie, matematică și limba engleză.

Cursurile săptămînale se eșalonează pe 21 săptămîni. În colaborare cu specialiștii din Ministerul Educației și Învățămîntului, toate catedrele lucrează la definitivarea programelor de perfecționare, definitivare în învățămînt și acordarea gradului didactic II, pentru cadrele didactice din învățămînt liceal și gimnazial.

În vacanța de iarnă, la toate disci-

plinele se vor desfășura noi cursuri de perfecționare pe etape (continuate și în vacanța de primăvară) în București, Pitești, Constanța și, în paralel, cursuri de pregătire pentru definitivarea în învățămînt; examenul de definitivare pentru educatoarele din grădinițele sezoniere; examenul pentru obținerea gradului didactic I pentru profesorii care la 1 august 1959 erau învățători și s-au înscris la examen pe baza art. 242 din Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România.

În vacanța de primăvară se vor desfășura etapa a II-a a cursurilor de perfecționare începute în vacanța de iarnă și, în paralel, cursuri de pregătire pentru gradul II. Centrele vor fi stabilite ulterior.

În vacanța de vară vor avea loc examenele pentru obținerea gradelor didactice II și I: cursuri intensive de perfecționare de 21 zile pentru specialitățile muzică, desen și educație fizică, organizate în colaborare cu societățile științifice ale cadrelor didactice de specialitate; cursuri în centre din provincie, la disciplinele: 1. română, istorie, matematică, fizică și cursuri de perfecționare pentru învățători, în întreaga țară, organizate în colaborare cu inspectoratele școlare și cu liceele pedagogice. La 28 august 1976 va începe examenul de definitivare în învățămînt.

● ÎN AGENDĂ ●

În scrisorile adresate redacției, unii dintre colegii noștri ne-au cerut să le răspundem unor întrebări privind activitatea lor la catedră. Publicăm în acest număr câteva precizări ca răspuns la întrebările adresate redacției, urmînd să publicăm răspunsuri și în alte numere viitoare.

★

„La școlile generale care dispun de profesori calificați pentru educație fizică și muzică se vor include în normele acestora și orele respective de la clasele I—IV”
(Din Planurile de învățămînt ale școlii generale de 8 ani pentru anul școlar 1975/1976).

★

„În completare la prevederile Planului de învățămînt al școlii de 8 ani

aprobat cu nr. 703 din 1975, vă facem cunoscut că la clasele I—IV pot preda muzica, educația fizică și desenul și profesorii de specialitate existenți în școli, cu condiția de a nu se preda la aceeași clasă, decît cel mult două din cele trei discipline.”
(Din precizările comunicate inspectoratelor școlare nr. 8783/22. IX. 1975).

★

Datorită sarcinilor de învățămînt ale elevilor în această perioadă de finalizare a muncii depuse în trimestrul II, redacția revistei noastre, reamintește că nimeni și sub nici o formă nu poate scoate un cadru didactic — educatoare, învățător sau profesor — de la orele de curs pentru nici un fel de altă activitate, indiferent cine formulează această cerere.

Cabinetul de tehnologie a procesului de învățămînt

Inaugurarea Cabinetului de tehnologie a procesului de învățămînt, la 27 octombrie a.c., în Sala de ședințe a Casei corpului didactic, a prilejuit participanților — inspectorii școlari ai municipiului București, consiliul Casei corpului didactic, membrii colectivului de organizare, cadre de conducere din școli și cadre didactice de diferite specialități — surpriza plăcută a unei noi modalități pedagogice de valorificare a experienței didactice puse în slujba perfecționării profesionale, în consens cu cerințele învățămîntului actual.

Ne-am adresat tovarășei prof. dr. Veronica Rus, directoarea Casei corpului didactic a municipiului București, cu rugămintea de a ne clarifica scopul, obiectivele și eficiența acestui cabinet.

Red.: Așadar, cum a luat naștere această nouă formă de perfecționare pentru cadrele didactice din municipiul București?

Prof. dr. V. Rus: Cabinetul de tehnologie a procesului de învățămînt, este de mai multă vreme în atenția noastră. Anul trecut am inclus în activitatea Casei corpului didactic discutarea unor teme referitoare la o tehnologie didactică modernă (de exemplu, Folosirea televiziunii integrate la clasele I—IV). În această toamnă am trecut la utilizarea cabinetului cu o parte din aparatul necesar desfășurării procesului de învățămînt în condițiile unei societăți avansate din punct de vedere tehnic și științific, și la organizarea lui, îndrumați de Inspectoratul școlar al municipiului București, de Comisia municipală a Sindicatelor din Învățămînt și în colaborare cu Institutul de cercetări pedagogice și

psihologice, cu Radioteleviziunea română și Oficiul central pentru mijloace de învățămînt. Am enumerat aceste instituții, care vor continua să sprijine activitatea cabinetului, și pentru a vă da seama de aria largă a problemelor pe care le abordează cabinetul și de autoritatea științifică pe care și-o asumă.

Pentru că a apărut din necesitate perfecționării metodei și de specialitate și a apropierii învățămîntului de producție, este firesc ca prin întreaga activitate pe care o desfășurăm cu cadrele didactice din municipiul București, în intrunirile săptămînale și bilunare să urmărim generalizarea experienței pozitive, stimularea inițiativelor, a preocupărilor pentru perfecționarea unui material didactic de actualitate, însușirea și perfecționarea unor tehnici moderne de predare și învățare cu ajutorul aparatului audio-vizual (epidiascop, retroproiector, aspectomat, verifex, televizor etc.). Aceasta înseamnă și adaptarea metodelor tradiționale la o tehnologie modernă.

Red.: Care sînt formele de desfășurare a activității?

Prof. dr. V. Rus: Programul de activitate pentru întregul an școlar, conceput de un colectiv de 30 de membri, a fost supus dezbaterii tuturor cadrelor didactice din unitățile școlare ale municipiului București. Activitățile se vor desfășura în ședințe de demonstrații a unor probleme actuale ale tehnologiei procesului de învățămînt, ședințe de comunicări și discuții (se vor dezbate cu ajutorul cercetătorilor științifici, al unor redactori ai televiziunii, al cadrelor didactice de specialitate teme ca: „Direcții de modernizare în evaluarea procesului de învățămînt” — noiembrie;

„Folosirea televiziunii în activitatea grădinițelor” — decembrie; „Complexele multimedia” — aprilie; „Mijloace moderne de învățămînt din producția întreprinderii Didactica” — mai); în tabere de vară (în acest an în iulie-august); prin schimburi de experiență cu cabinete asemănătoare din alte orașe.

La sfîrșitul acestui an de activitate a cabinetului vom publica un material care va sintetiza această muncă. De asemenea, vom publica periodic materiale de informare asupra rezultatelor obținute atît în cadrul cabinetului cît și în școlile în care se vor pune în practică cunoștințele și tehnicile asimilate aici.

Red.: Cum veți asigura participarea unui număr cît mai mare de cadre didactice la aceste acțiuni, dat fiind interesul pe care-l determină o astfel de preocupare?

Prof. dr. V. Rus: Ședințele de lucru — care se vor ține la sediul Casei corpului didactic — se vor organiza în așa fel, încît să se antreneze cadre didactice de specialități înrudite. Desigur, vor participa în primul rînd, educatoarele, învățătorii, și profesorii cu preocupări îndelungate și susținute în domeniul respectiv.

Dacă interesul va crește din ce în ce mai mult, vom găsi și alte forme de activitate care să permită o cît mai largă participare. Aș vrea să subliniez, însă, că punem un accent deosebit pe nivelul calitativ al comunicărilor și dezbaterilor și că apelăm la oameni de înaltă competență profesională care ne pot comunica lucruri noi de mare valoare științifică și socială.

Dorim, deci, ca acest cabinet să fie un teren de fructificare a celor mai bune căi de perfecționare a tehnologiei procesului de învățămînt, a celor mai adecvate metode și procedee didactice pentru un învățămînt legat de viață, de producție.

Interviu realizat de LIA BAICU

În sala de sport a Liceului nr. 35 din București

„PIETROȘANI — ARGES” — Monografie —

Profesorul Petre Stănescu, din comuna Pietroșani, Jud. Argeș, autorul monografiei (400 pag., peste 50 ilustrații, 14 lei) unui sat cu peste șase veacuri de atestare documentară, pune la dispoziția colegilor, la cererea ce-i poate fi adresată, acest valoros volum cuprinzînd ample capitole de istorie locală a școlii românești, de folclor și datini strămoșești și de rapidă dezvoltare socio-economică și culturală contemporană.

„Pentru a fi un adevărat comunist revoluționar trebuie să-ți însușești permanent tot ce a creat mai bun omenirea în domeniul științei, al cunoașterii, să stăpânești la perfecție cunoștințele tehnice și științifice cele mai moderne, să poți acționa cu rezultate cât mai bune într-unul din sectoarele vieții economico-sociale, să fii participant activ la întreaga transformare revoluționară a societății.“

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvântarea rostită la ședința festivă de deschidere a Congresului al X-lea al Uniunii Tineretului Comunist, a Conferinței a X-a a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România și a celei de-a III-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor).

Cultivarea interesului și pasiunii pentru învățatură

Problema ridicării eficienței învățămîntului românesc a devenit în momentul de față o preocupare de prim ordin pentru cadrele didactice, un obiectiv important pentru instituțiile școlare și universitare din țara noastră.

Nu se poate vorbi de acțiunea de modernizare în instruire, dacă rezultatele concrete obținute de elevii slabe, dacă absolenții școlilor de orice grad și profil nu reușesc să se integreze repede și să producă efectiv bunuri în diferite sectoare unde sînt repartiți. Ca urmare a acestui lucru, centrul de greutate al mușchilor de zi cu zi pentru creșterea randamentului școlar cade pe modul în care cadrele didactice se străduiesc să găsească cele mai adecvate metode pentru a-i determina pe elevi să învețe în permanentă și creator.

Practica a dovedit că, atunci cînd elevul are format interesul în studiu, obiectelor, devine coparticipant alături de educator la îmbunătățirea condițiilor materiale necesare desfășurării procesului instructiv-educativ. Sînt numeroase căile de formare și dezvoltare a interesului școlar care trebuie să stea permanent în atenția celui care predă. Amintim între altele: convorbirea argumentată despre rolul, importanța și utilitatea disciplinei respective; determinarea primelor satisfacții legate de munca independentă în cadrul diferitelor obiecte de învățămînt; încurajarea primelor rezultate și prezentarea utilității lor; recomandarea unor teme de studiu conform capacității elevilor ale căror rezultate să fie valorificate în cadrul cercurilor pe obiecte; determinarea plăcerii de studiu și experimentare.

A înțelege lecția în clasă este un lucru foarte bun, dar a abandona aprofundarea cunoștințelor imediat ce s-a sunat, din lipsa unui interes cognitiv, este dăunător. Iată problema care trebuie să ne preocupe mai mult pe viitor: crearea dispoziției afective care să determine îndreptarea atenției spre un fenomen, spre un complex de probleme, în vederea unor foloase posibile. Aceasta este sarcina învățătorului, a profesorului care trebuie să persiste în eforturile de a ridica nivelul predării cunoștințelor.

Prof. TRAIAN CRISTEA
Liceul agricol din Rimnicu Sărat,
jud. Buzău

Cu încredere și autoîncredere

În actuala etapă a construcției socialismului în țara noastră, cînd procesul de producție se bazează pe un înalt grad de tehnificare, cînd știința și învățămîntului le revin sarcini sporite pentru îndeplinirea prevederilor cincinalului 1976—1980 — cincinalul revoluției tehnico-științifice — nici un elev nu poate rămîne în afara unei temeinice pregătiri în domeniul disciplinelor realiste: matematică, fizică, chimie, biologie. Or, toate aceste obiecte de învățămînt pot fi aprofundate numai pe baza unei gândiri creatoare, care facilitează o învățare logică, o înțelegere de la cauză la efect a fenomenelor. Pentru atingerea acestui scop, nici un efort din partea noastră, a cadrelor didactice, nu este prea mare.

La începutul unui nou ciclu de învățămînt obișnuim să ne verificăm elevii, pentru a le cunoaște posibilitățile. Apoi îi apreciem. Nu de puține ori cu note mici și cu termeni ireverențioși.

De pildă, încercăm să învinuim elevii din anul I că nu sînt la fel de bine pregătiți ca foștii elevi de liceu din clasa a IX-a. Dar, rezultatele obținute de prima serie de elevi din prima treaptă de liceu, arată că diferența dintre media generală a clasei a VIII-a pe care au absolvit-o și media generală a anului I a acelorași elevi nu este chiar atât de mare. Cred, deci, că noi, profesorii, subapreciem capacitatea elevilor, puterea lor de judecată, perspicacitatea lor, dar nu la nivelul anului I, ci mult mai devreme, începînd cu clasa a V-a, sau, poate, chiar cu clasele primare.

Chestionarele-test pe care le-am dat la matematică elevilor anului I au scos în relief resursele intelectuale ale unora dintre ei, cotați între limitele medietății.

Iată cîteva concluzii, cu caracter general, care ne atrag atenția asupra felului în care e necesar să învețe elevii matematica, desigur, pe baza explicațiilor noastre prealabile. Faptul că am întîlnit lucrări care demonstrează că unii elevi nu știu că în expresiile ab-

din algebră și 2/3 din aritmetică intervin operații distincte, înseamnă că predarea a fost deficitară sub acest aspect, în clasele în care se învață elementele de bază ale fracțiilor sau ale algebrei.

De asemenea 90% din elevi n-au putut formula un exercițiu ce se rezolvă prin metoda mersului invers, sau metoda ipotezelor, deși, în chestionarul dat, figura o problemă în acest sens și o ecuație de gradul I care, în rezolvare, cerea aplicarea metodei mersului invers. Fiind vorba despre un procent atât de mare de elevi care nu posedă „cheia” unei tehnici de rezolvare, conchidem că explicația profesorului, la timpul potrivit, nu a fost clară, iar exercițiile ulterioare, de consolidare, au lipsit.

O altă concluzie care s-a desprins din acest chestionar-test, determinată de faptul că elevii au ales chestiuni concrete în procent de peste 60%, este aceea că n-au fost învățați să se ridice la abstractizări, la generalizări. De asemenea, s-a observat că elevii nu sînt deprinși cu rezolvarea completă a unei probleme, cunoscînd toate soluțiile posibile și folosind-o pe cea mai eficientă în timp minim.

Chestionarul, pe care l-am dat clasei, i-a obligat, de această dată, să muncească gîndind. Desigur, greșelile semnalate ne-au impus un plan de acțiuni pentru remedierea lor.

S-a desprins și concluzia finală că atunci cînd elevului i se dă posibilitatea — și trebuie să i-o dăm — el se poate afirma. Noi sîntem de vină dacă îl încadrăm, pe baza unei verificări rapide, într-un perimetru îngust, ba, mai mult, îl menținem prin note slabe date pentru lipsurile pe care le are, la același nivel scăzut.

Ne-am format o impresie, mai mult sau mai puțin denaturată, despre posibilitățile elevilor din anul I. Ei pot mai mult decît credem noi, profesorii. Iar aceasta e bine să o știe și elevii.

Prof. VALER GREAVU
Liceul „St. L. Roth” din Medias,
jud. Sibiu

Cunoștințe clare, operaționale

Ceea ce caracterizează programele actuale, la obiectul limba și literatura română, este lupta împotriva descriptivismului teoretic, în predarea gramaticii, și a istorismului excesiv, în predarea literaturii, și strădania pentru formarea unor priceperi și deprinderi cu finalitate practică socială. Aceasta ar fi bine să devină și caracteristica stilului de muncă al fiecărui profesor de specialitate.

Noile programe de limbă română, punînd un accent deosebit pe latura formativă, reprezintă un progres cert în realizarea unei viziuni unitare, pe ansamblul școlii generale, în ceea ce privește întărirea substanțială a caracterului practic-aplicativ, prin exerciții, în studierea gramaticii, și, implicit, o mai bună imbinare cu studiul vocabularului, foneticii, ortografiei, ortoepiei și punctuației. În această privință, ar fi, credem, de o neînchipuită valoare aplicarea hotărîrii Ministerului Educației și Învățămîntului de a distribui, odată cu manualele, și un dicționar special de neologisme, eventual plătit la un preț redus prin librării, și un îndreptar ortografic și ortoepic, pentru fiecare școlar, de fapt utilele cărți pe care ei le vor menține pe masa de lucru și ca studenți, ca tehnicieni sau muncitori, în viață, așadar, indiferent de profesie.

O mențiune deosebită merită proiectul de programă apărut recent pentru învățămîntul divizat pe cele două trepte liceale, care pare temeinic gîndit, nu improvizat, atât în concepția de ansamblu cît și în amănunt, fiind selectate opere care satisfac atât sub aspectul conținutului de idei, cît și din punct de vedere estetic. Punerea în aplicare a acestui proiect de programă la anul I, în anul școlar 1976/1977 va crea, desigur, posibilitatea perfectării lui, urmărindu-se atingerea scopului principal al predării acestui obiect: înarmarea elevilor cu cunoștințe utile care să le permită să vorbească și să scrie într-o limbă românească îngrijită, corectă, expresivă, frumoasă și să facă oricînd față exigențelor culturii și civilizației contemporane.

Prof. COSTIN MERIȘCA
Liceul energetic din Iași

Limbile străine se învață pentru a fi vorbite

Clasificarea metodelor de învățămînt în verbale, intuitive și active rămîne, deocamdată, cea mai apropiată de practică. Împărțirea a avut în vedere elementul predominant și comun al metodelor care aparțin uneia sau alteia dintre grupele amintite. În primul caz ele-

mentul de bază este cuvîntul, ca mijloc instructiv și educativ, în al doilea, observarea, iar în al treilea, acțiunea. În predarea limbilor străine exercițiul, din grupa metodelor active, are cea mai frecventă utilizare. În această direcție se poate vorbi și despre o altă cale, proprie învățării limbilor străine, calea acțiunii directe sau metoda simulării, derivată din natura intrinsecă a acestui obiect, cu resurse instructive nebănuite de mari și care întrece prin eficiență toate celelalte modalități didactice. Acțiunea directă face parte din sistemul metodelor active, concludînd, însă, cu unele dintre metodele verbale și intuitive, îndeosebi cu conversația și demonstrarea. Este o manifestare concretă și vie a limbii într-un cadru cvasireal. De regulă, metoda simulării reprezintă a treia etapă și ultima în însușirea structurilor lexicale. Ea se recomandă cu deosebire la clasele mari, începînd cu a V-a, unde experiența vieții de fiecare zi se acumulează nemijlocit, prin participarea directă la desfășurarea faptelor. La această vîrstă, elevii au trăit aievea situațiile concrete pe care urmează să le reconstituie și să le simuleze în clasă ori în alt loc, ei înșiși fiind de cele mai multe ori autorii întîmplărilor imaginate. Elevii sînt ispîtiți mai întîia de „roluri”, iar apoi de dorința de a rezolva ei înșiși o asemenea operație cu mijloacele limbii noi. Formarea întrebărilor și a răspunsurilor, precum și ordinea acestora în cursul discuției nu sînt regizate. Elevii pot interveni chiar spontan, profesorul avînd doar grija ca replicile să fie conforme cu uzul curent al limbii și cu normele gramaticale.

Prof. SABIN SELAGEA
Școala generală din Vața de Jos,
jud. Hunedoara

Inițiativă și responsabilitate

Este necesar să pregătim de astăzi cetățeanul anilor viitori cu o pregnantă responsabilitate socială, interesat în primul rînd de trebuirile obștei, de bunul mers al colectivității în care trăiește, în consens cu Programul Partidului Comunist Român, care pune un accent de prim ordin pe dezvoltarea democrației socialiste, „factor esențial și necesitate obiectivă în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate”.

Modalitatea metodică pe care o propunem — în spiritul democrației socialiste care caracterizează întreaga noastră orînduire socială — obișnuiește pe elev să se conducă continuu potrivit principiului cauzalității, să nu accepte nimic neasimilat de propria personalitate, să ia atitudine față de tot ce i s-ar părea că se abate de la logica și logica fenomenelor lumii înconjurătoare. Am experimentat această metodă, în cursul anului trecut, la clasa a V-a a Școlii generale nr. 11 din Piatra Neamț, în cadrul obiectului limba și literatura română. Rezultatele au fost peste așteptări, mai mult de jumătate din elevi dovedind la sfîrșitul anului capacități intelectuale și trăsături morale superioare claselor mai mari, luate drept martore.

Cum se procedează? La început elevii sînt invitați să pună întrebări referitoare la unele aspecte ale problemelor noi puse în discuție. Sînt încurajați cei care pun întrebări mai interesante, dar și cei care, eventual, pot răspunde. Este combătută tendința de a pune întrebări de dragul întrebărilor. Elevii vor fi dirijați să adreseze numai întrebări care luminează din diverse unghiuri problema respectivă. Astfel se nasc întrebările inteligente, creatoare, constructive, adresate în mod disciplinat, niciodată înainte de epuizarea răspunsului la o altă întrebare. Chiar întrebările cele mai naive nu trebuie să ne descumpănescă, pentru că, în ultimă instanță, sînt ale elevilor — personale și originale deci — și ne dezvăluie un anumit tip de mecanism în gîndire. Întrebările care solicită discuții mai ample, pot fi reluate în cadrul cercurilor de specialitate, nu înainte de a se da totuși un răspuns sintetic, clar.

Calea propusă de noi vine, alături de altele, să creeze climatul propice manifestării depline a personalității, inițiativei și creativității elevului, formîndu-l pentru a se adapta continuu la solicitările noului, pregătindu-l, în nuce, pentru a participa plenar, încă din fragedă tinerețe, la viața economică, social-politică și culturală a patriei.

Prof. MIHAI MERTICARU
Școala generală nr. 5 din Piatra Neamț

PREȘCOLARII

Obiectivele
educative

Programa activităților în grădinițele de copii preșcolari, elaborată de Ministerul Educației și Învățămîntului, cuprinde — pentru prima dată în învățămîntul nostru și printre puținele astfel de bogate lucrări de pedagogie și didactică preșcolară din lume — un amplu și detaliat îndrumar în care, cu rigurozitate științifică sînt înscrise obiectivele educative, scopurile activităților, modul de organizare și de desfășurare a acestora, precum și alte date necesare realizării acelei pregătiri a viitorilor școlari pentru învățatură și buna comportare.

Compartimentarea activităților pe laturi educative și pe grupe de vîrstă — valoroasă și originală contribuție în domeniul psihopedagogiei preșcolare — presupune însă o abordare în acțiune unitară, ținînd seama de faptul că jocul este condiția organică și naturală a copilului preșcolar, iar pregătirea sa pentru condiția școlară este telul cel mai înalt al activității din grădinițe.

Există, așadar, posibilitatea ca unele educatoare — din lipsă de experiență sau de pregătire psihopedagogică — să transpună Programul în mod formal, după modelul „azi, fac cunoașterea mediului înconjurător” miine, le formează deprinderi de muncă, iar poimîine, educație patriotică! Nimic mai dăunător, decît această înțelegere și aplicare superficială a Programei.

Pentru buna organizare a activităților din grădiniță, e necesar să privim fiecare filă din Programă prin prisma sarcinilor celor mai importante puse de partid acestei trepte de învățămînt căreia — prin grija partidului și statului nostru — i s-a oferit generalizare, cuprindere integrală a copiilor în vîrstă de cinci ani și bune condiții materiale și didactice.

Să ne străduim să îi învățăm pe copiii preșcolari să vorbească, să învețe bine strămoșeasca limbă românească fără de care nu vor putea învăța bine nici aritmetică, nici istorie și nici altă știință (Priviți spre extrema dreaptă a paginii!).

Să le cultivăm dorința de a învăța și să îi înzestrăm cu cunoștințe a căror utilitate, cit sint ei de mici, să poată să o aprecieze.

Să le formăm deprinderi utile, din care, pe primul plan, să se afle deprinderea de a se respecta reciproc și pe adulți, de a se comporta civilizată.

Să le formăm mina și mintea pentru viitoarele operațiuni de scriere și de muncă practică.

Să îi educăm cu ajutorul mediului natural și social, în căldura sentimentelor individuale și sociale, pe al căror vîrf să se înalțe dragostea de patrie și față de partid.

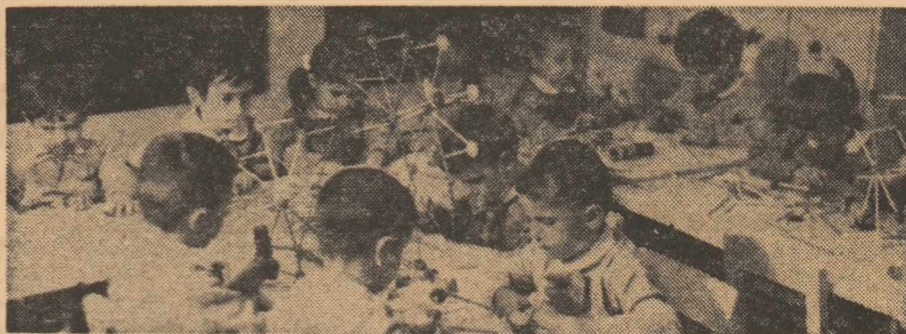
Iar toate acestea, prin stăruitoarea descifrare zilnică a Programei activităților din grădiniță.

Să introducem în rîndul metodelor noastre curente de muncă studierea publicațiilor de specialitate și a experienței colegilor educatoare pe ani îndelungați de activitate; să folosim sprijinul și colaborarea efectivă a părinților, desfășurînd cu grijă în rîndul acestora o susținută muncă de pregătire cu privire la regimul zilnic de viață al copilului, jocurile cu caracter completiv la domiciliu și în general insistînd asupra particularităților din dezvoltarea fiecărui copil în parte.

ALEXANDRU ȘTEFAN

Pasiuni

Practica formării practice

Pentru a-i putea solicita gîndirea creatoare, este necesar să înarmăm copilul cu un bogat fond de cunoștințe, să-l punem în contact cu realitatea obiectivă, pentru a avea cit mai multe imagini ideale ale obiectelor și fenomenelor din natură și societate.

Pe această bază, este necesar să dezvoltăm operațiile de analiză și sinteză, posibil de structurat sistematic tocmai la vîrsta preșcolară și pe baza cărora se poate desfășura cu succes comparația, la rîndul ei premisă a operațiilor intelectuale superioare — abstractizarea și generalizarea — cărora logica învățămîntului formativ cere să le urmeze întotdeauna și sub cele mai variate forme, concretizarea — criteriu suprem al valorii asimilărilor.

Pentru realizarea unor daruri pentru părinți — activitate cu finalitate educativă deosebită, care implică o motivare profundă a muncii preșcolareului — printr-o serie de activități cu grupuri mici de copii sau individual, aceștia au fost obișnuiți să construiască modele cit mai variate și mai atractive, cu diferite materiale. Este vorba de modele imaginate de copii în mod independent, prin dispunerea elementelor de construcții (semințe, scoici, diferite materiale din natură, la îndemîna oricui) pe planșetă, conform cu imaginea mentală elaborată, prin eforturi intelectuale proprii. Solicitarea creativității gîndirii și imaginației s-a realizat, de asemenea, în această fază, prin întrebări de tipul: „Ce alte modele pot fi realizate cu materialul dat?” (din doborîi de plută: iepurași, flori, copii, mașini, struguri, cireșe, melci).

Nimic nu se face la întîmplare, ci numai în vederea unui scop, ceea ce presupune muncă dirijată în cele mai mici amănunte. E necesar ca educatoarea să aibă viziunea perspectivei, la cele trei grupe de influențare, dezvoltînd toate procesele psihice necesare, cunoștințe și deprinderi multiple și diverse, cu una sau două culori, pentru realizarea capitonajului mobilierului; ea a fost pregătită și de activitatea de răsucire, cu una sau două culori, pentru confecționarea șnurului de la capitonaj, sau de activitățile de îmbinare prin lipire (ncleiere), de baterie cuiului, de netezirea cu glas-papir, de băițuire, pirogravură, cit și de o serie de activități de observare și jocuri didactice privind mobilierul și tehnica de lucru, uneltele și materialul folosit. Subliniem că, și în acest caz, grija educatoarei pentru solicitarea creativității gîndirii este evidentă și rodnică, materializîndu-se în reluarea și consolidarea deprinderilor anterioare în cadrul unor sarcini didactice care cer folosirea lor de către copil. O altă deprindere cu rezultate spectaculoase pentru copii, prin diversitatea modelelor realizate, a fost țesutul, dar nu pe gherghet, în care varietatea constă în colorit. După însușirea deprinderii de țesut, copiii, au confecționat, cu același procedeu de lucru, covorașe din deșeurile de furnir, de diferite esențe — ceea ce presupune culori diferite — ușor de procurat de la orice unitate de țesut.

Folosind culori diferite de material la aceeași masă de lucru, unora dintre copii le-a venit ideea utilizării țesutului cu două culori, fie întrebînd o culoare pentru urzeală și alta pentru băteală, fie decorînd covorașul pe margine cu culoarea dorită sau îmbinîndu-le în mod original. Pentru copii, covorașele de furnir au devenit posibilități

de manifestare a imaginației cu ajutorul culorilor, într-un număr nelimitat de combinații. Confecționarea acestora contribuie la consolidarea cunoștințelor de desen decorativ, pictură, a priceperii de alternare a diferitelor lățimi, culori, lungimi, cît și de folosirea concomitentă a ambelor mîini, dezvoltîndu-se o mare mobilitate și coordonare a mișcării, condiție în realizarea altor teme.

Odată obișnuiți copiii cu folosirea timpului liber în scopul confecționării unor lucruri utile, care trezesc aprecierea părinților și vizitatorilor, educatoarea îi revine sarcina urmării rezultatelor și gradării cerințelor pentru cei îndemînatici, sarcina de a-i antrena și a-i ajuta pe cei mai puțin activi, folosind ca îndrumători pe cei cu multă îndemînare.

În mod deosebit, în astfel de activități se cultivă la copii dragostea de muncă, respectul pentru muncă, căci satisfacția resimțită la terminarea unei lucrări este cu atît mai mare, cu cît realizarea ei a cerut mai mult efort. În același timp, ele rezolvă principiul antrenării copilului în acțiune directă, în procesul instructiv-educativ.

La cinci-șase ani, copilul are tendința să facă un lucru serios. Pe această bază se dezvoltă dragostea pentru muncă, pentru activitate serioasă, puțin detașată de joc. Aceasta presupune însă și multă pricepere din partea educatoarei în alegerea temei și materialului, cît și în ce privește crearea cadrului, a situațiilor care să favorizeze creativitatea copilului. Este solicitat sentimentul de satisfacție pe care copilul îl are la realizarea unui obiect în condiții cit mai bune, afectivitatea, punînd totodată bazele elementelor primare ale personalității copilului („EU am realizat acest obiect”).

Legat de aceasta, se cere educatoarei multă pricepere și în aprecierea activității. Ea trebuie să vizeze fapta și nu făptașul, pentru a nu fi acoperită motivația primară (dorința nativă de acțiune) cu cea secundară, de obținere a unor elogii. E nevoie de foarte multă grijă pentru a nu se da sarcini pe care copilul nu le poate îndeplini. Activitatea, deși condusă, e bine să-l lase impresia copilului că el face ce vrea, că el a găsit — ca imbold interior — sau făcîndu-l părtaș la alegerea temei. Prin aceasta, i se stimulează dorința de a realiza în condiții cit mai bune cerințele.

IOANA SPIRU
Grădinița cu program prelungit-Sud
din Rm. Vilcea

Imagine autentică
a copilăriei

Organizată de Ministerul Educației și Învățămîntului, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliul Culturii și Educației Socialiste, EXPOZIȚIA NAȚIONALĂ DE ARTE PLASTICE a preșcolarelor și elevilor, deschisă la sfîrșitul lunii octombrie, în sala Dalles din Capitală, și-a încheiat mesajul. Un mesaj în culori, tulburător, adresat patriei, partidului, realităților înconjurătoare, construcției socialiste. Un mesaj adresat, indirect, lucrărilor celui mai tînr Forum al țării, care s-au încheiat recent. Înscriindu-se printre rodnicile inițiative din ultima vreme, ale forurilor competente, mărturie vie de creativitate, pasiune și fond moral generos ale celor mai tineri cetățeni ai țării, palmaresul expozițional și-a răsplătit, din plin, vizitatorii. Oferind o autentică, fericită imagine, a copilăriei.

D. S.

CLASELE I-IV

NOILE P
ÎN SALA

Aritmetica

Sporirea eficienței muncii instructiv-educative în clasele primare este condiționată de asigurarea, la elevi, a capacităților intelectuale, care să facă posibilă însușirea conștientă a noțiunilor de valorificarea acestora în cadrul activităților independente, de stimulare a creativității în gîndire și a capacității de transpunere în practică a cunoștințelor dobîndite la lecții.

Aceste obiective sînt urmărite în programele revizuite ale claselor I-IV în predarea aritmeticii, scopul principal al acestui obiect fiind dezvoltarea gîndirii logice a elevilor pe baza însușirii și aplicării conștiente a noilor cunoștințe. Din modul în care programa aritmetică pentru clasele I-IV prezintă sarcinile didactice, respectînd particularitățile de vîrstă ale elevilor se desprinde interesul pentru o judicioasă repartizare a materiei pentru evitarea supraîncărcării elevilor și pentru accentuarea realizării laturii formative a învățămîntului.

Consider că este firesc ca, în astfel de condiții, să i se recomande învățătorului să conceapă lecțiile de aritmetică astfel ca, prin conținutul și forma lor de abordare, să ridice elevilor probleme-întrebări, să-i determine să formuleze și singuri întrebări-probleme, activitate mult superioară rezolvării de probleme prin forme stereotip.

Pentru a contribui la lărgirea cîmpului de aplicare a cunoștințelor de aritmetică, se urmărește creșterea interesului pentru valorificarea în forme eficiente a cunoștințelor elementare de geometrie și asigurarea posibilităților egale pentru atît elevii de primă clasă în vederea aplicării cu succes metodei de învățare prin descoperire, apelîndu-se la efortul propriu al elevilor, pentru desprinderea relațiilor concluziilor ce se impun. Este recomandabil de aceea, după opinia mea, selecție riguroasă în alegerea temelor, care rezolvare să ofere o multitudine de posibilități, în vederea formării creativității în gîndire, și a dobîndirii deprinderilor de rezolvare a problemelor pe mai multe căi. Totodată, cred că e bine ca operativitatea cunoștințelor dobîndite să nu se restrîngă la efectuarea de exerciții și rezolvări de probleme propuse de învățător, ci să se realizeze și o antrenare a elevilor în rezolvarea de probleme asemănătoare celor rezolvate în clasă.

Scopul problemelor, a căror rezolvare ocupă partea principală a lecției, e acela de a le forma elevilor spiritul de inventiv și capacitatea pentru aprecierea alternativelor, dintre care să aleagă cea optimă de rezolvare. Astfel, la lecția de aritmetică, astfel încît intrarea în activitate să fie antrenată să gîndească și să participe activ la rezolvarea problemelor, în scopul organizării judicioase a lecției și a port metodic, precum și găsirea de exemple accesibile prin care să se stimuleze interesul elevilor pentru activitate. Este util ca elevii să înțeleagă conținutul muncii pe care o vor desfășura și ca acesta să corespundă particularităților de vîrstă și individuale ale elevilor.

Sînt frecvente exemplele de activități didactice care își organizează temele lecțiilor de aritmetică, realizînd în mod creator cerințele programei, străduindu-se să introducă noul în activitatea de formare matematică a școlarelor mici. Privind cu simț de răspundere sarcinile de continuare a muncii didactice, rezultatele de calitate întîrziate să se ogîndească în activitatea cu elevii.

Lector PETRU DUMITREASA
I.C.P.P.D., Filiala Cluj-Napoca

Desenul

Socotesc că aplicarea noii programe de desen și realizarea educației artistice-plastice, la clasele I-IV, de cît toți colegii noștri învățători sînt condiționate de asimilarea corectă a noilor noșilor termeni de specialitate, de utilizarea unor forme și mijloace adecvate. Asimilarea terminologiei reprezintă adevărată reciclare teoretică și practică.

OGrame
DE CLASĂ

realizabilă prin îndrumările metodice de specialitate și prin acțiuni metodice desfășurate pe plan local cu sprijinul profesorilor de desen.

Cred că este bine ca adecvarea conținutului la nivelul de înțelegere al fiecărei clase să se facă: invocând jocul ca modalitate de organizare a activității („Ne vom juca învățând acum despre...”, „Desenăm jucându-ne așa...” etc.); formulând problematic („Nu avem culoarea X, s-o facem noi!”). „Cu pensula putem lăsa pe hirtie și pete și linii?”, „Ce se întâmplă dacă nu desenăm pînă-n marginea planșei?”, „Într-o lucrare terminată pot rămâne și locuri fără culoare?” etc.); apelând la o scurtă povestire cu conținut specific, creată ad-hoc, în care tema plastică, adaptată, deține motiv al conflictului epic.

PUNCTE DE VEDERE

Cuvintele și expresiile care nu pot fi evitate, destinate fondului de cuvinte operatoriu al fiecărui elev, pot fi explicate pe calea întuirii mijloacelor de reproducere de artă, sau prin demonstrații tehnologice făcute de învățător în fața clasei cu aceleași materiale cu care lucrează elevii (nu pe tablă și nici cu cretă colorată).

Întrucât planificarea devine și modalitate de evidentă a ceea ce s-a studiat anterior în fiecare clasă (mai ales pentru perioada de tranziție, 1975—1978), ea poate fi întocmită cu următoarele rubrici: 1. datele când se efectuează activitatea (care se stabilesc ulterior); 2. tema plastică (procedee tehnice și probleme de expresie care se precizează

anticipat pe întreg anul școlar, cu posibilitatea de a fi înlocuite sau replanificate la nevoie); 3. numărul de ore (de regulă, 2—3 sau mai multe pentru aceeași activitate, stabilite anticipat pe întreg anul școlar, dar cu aceeași posibilitate de a fi modificate eventual); 4. aplicații (în această rubrică se indică: forma pe care o îmbracă activitatea de exercițiu-joc sau compoziție-joc, materialele și instrumentele necesare).

Subiectul nu apare (în rubrica „aplicații”), decât numai dacă este sugerat de profesor. În cazul în care elevii nu au descoperit singuri, care anume „scenă” sau „imagine” se potrivește mai bine la procedeu sau problema ce le-a fost prezentată la începutul activității, este bine ca elevii să aibă posibilitatea să se concentreze asupra însușirilor tehnice și de expresie ale culorii, liniei, formei spațiale — întocmai ca la scrierea de pildă: înainte de a li se cere să compună un anumit subiect este necesar să știe bine alfabetul.

Unele procedee și probleme ca: fluidizarea pastilelor de culoare, fuzionarea a două pete de culoare, construirea și corectarea cu pensula, efectul termic și spațial al culorilor etc. prevăzute la clasele I—II sînt necesare și celorlalte clase.

Lețiile de „desen” („după natură”, „decorativ”, „din memorie și imaginație” etc.) sînt înlocuite cu o singură formă, organică și de maximă eficiență educativă, activitatea de atelier. Aceasta se poate desfășura, la clasele I—IV în două variante: exercițiu-joc (pentru descoperirea și deprinderea diferitelor procedee tehnice și compoziția-joc (pentru încercarea unor elemente sau forme de expresie). Și exercițiu-joc, ca și compoziția-joc, pot avea o finalizare tematică (un subiect potrivit) și nu vor fi tratate ca un exercițiu în sine. Chiar și în situația în care se obține un „fond întâmplător” (cînd se învață acoperirea planșei cu pete prin fuziune sau juxtapunerea petelor umede cu a celor zvîntate) se poate continua, plecînd de la sugestiile acestuia, pentru a se ajunge la o compoziție (chiar cu un subiect adoptat pe parcurs), folosindu-se un alt procedeu, cunoscut anterior (al construirii cu pensula sau al petei umede peste pata zvîntată etc.).

Prof. ION N. ȘUȘALĂ
Școala generală nr. 198 din București

Dezvoltarea gândirii creatoare

Este util să-i ajutăm pe elevi să afle că între gândire și exprimare există o legătură indispensabilă. În numele acestui adevăr științific, este bine ca învățătorii să le dezvolte elevilor mai întîi gândirea, pentru ca apoi aceștia să-și poată exprima corect, frumos și plastic gândurile lor. La clasele I—IV, programa apărută în acest an școlar ne oferă multiple posibilități pentru dezvoltarea gândirii copiilor. Astfel, în lecțiile de dezvoltare a vorbirii și de cunoaștere a mediului înconjurător (la clasa I), de citire, gramatică, aritmetică, geografie, istorie, ca și în cele de cunoștințe despre natură (la clasele II—IV) putem îmbina în mod armonios diferite procedee pentru dezvoltarea personalității copiilor și pregătirea lor pentru viață. Din multitudinea acestor posibilități mi-am ales doar câteva:

1. **Povestirile prin analogie.** Am pornit de la un text, cunoscut de elevi, cu un pronunțat caracter creator. Prin intermediul lui, elevii mi-au povestit întâmplări similare, fapte sau evenimente reale sugerate de cele citite de mine („În uzină”, „Munca în C.A.P.”, „În laborator” etc.). În acest caz, am chibzuit atent în alegerea temei, pentru ca tema propusă să găsească la elevii fondul emoțional necesar (am vizitat o fabrică, o uzină, un C.A.P.). Apoi, i-am îndrumat pe elevi să formuleze povestiri privitoare atît la textele citite cît și la vizitele făcute. I-am determinat nu numai să gîndească sau să-și exprime frumos și corect gândurile, dar să acționeze conform lor în ajutorul dat părinților la strîngerea recoltei, la munca în gospodărie etc.

2. **Povestirile unor întâmplări auzite.** În acest caz, am pus accent pe selectarea celor povestite anterior, pe felul cum ei au îmbinat faptele și pe contribuția personală în exprimare.

3. **Povestirea unor întâmplări închipuite.** Cu acest prilej, nu le-am pretins elevilor să redea cu fidelitate

faptele, considerînd că nu toate au avut același ecou în sufletul lor. Ținînd cont de aceste criterii, elevii au prezentat povestiri originale, atrăgătoare, cu un pronunțat caracter creator. Le-am lăsat, cu alte cuvinte, cîmp larg pentru redarea sensibilității și gândirii lor.

4. **Descrierea** este un important mijloc pentru dezvoltarea gândirii creatoare. Pentru ca elevii să facă o descriere frumoasă, i-am pus să observe, să selecteze, să redea toate caracteristicile ființelor, ale lucrurilor sau ale fenomenelor din natură, în mod concret. Am explicat elevilor că omul a transformat natura, că el a făcut-o și o face să fie mai frumoasă și mai atrăgătoare (exemplificînd aceasta prin barajul de la Vidraru din Munții Făgăraș, prin Valea Lotrului sau prin diferitele bijuterii ale arhitecturii industriei socialiste, realizate prin priceperea și hărnicia oamenilor).

Odată cu apariția toamnei, i-am pus pe elevi să observe, să-și noteze în caiet, momentele succesive ale desfășurării sosirii ei (îngălbenirea frunzelor, plecarea păsărilor călătoare, strîngerea recoltei, sosirea frigului etc.). Observări am făcut în cîmp, în parc, în grădina cu legume, pe stradă etc. Elevii și-au întocmit și un calendar al naturii, unde au consemnat schimbările din viața animalelor și a plantelor.

Departate de a fi epuizat procedeele de dezvoltare a gândirii copiilor, am încercat totuși să prezint unele dintre acelea care au dat randament în munca mea de la catedră. Apreciez că, în activitatea didactică, nu se pot da rețete, circulare, sau șabloane. Cel mai important lucru este ca învățătorii, profesorii, toți cei ce muncesc în școală să fie animați de dorința și pasiunea de a pregăti tîna generație la înălțimea vremurilor pe care le trăim.

Inv. TATIANA SAUCIUC
Școala generală nr. 5 din Dorohol
jud. Botoșani

„SĂRĂCUTUL...”

*Lorăcutul de Emil
Girleanu*

*Abort odată un gîndăcel care
a fost luat de un vîrtej. ce gîsea
înaintea lui lua ce eret mai
usor, dar atîmăi lo a luat și pe
gîndăcel și atîmăi gîndăcelul
a fost pe o hirtie și atîmăi
vîrtejul la luat pe sus și
la lăsat într-un mîșloc al
gard.*

*Povestiri pe scurt lectura „Sărăcutul
de Cu Girleanu*

*Lorăcutul cîrăbur, care îl la
loat vîntul cu totu și cînt sa o
pri vîntul a cîrut pe o bucată de
hătîl și credea că numai în viață cînt
sa cîntat iera hirtia sub iel colo
drumu colo yordu și pe acolo trecu
un cocos și se cîrăburul că mom să mai
seop de colozul orta colozul își derch
ire genere și aboto pe lîngă cîrăbur.*

*Povestiri pe scurt Sărăcutul de
de Emil Girleanu*

*La iscot ea den fîmînt un vîrtej de ea dese
for loa hirtie prunsoflai de fe o romura lo a loat
uncărbur, cîrăbur de primăvara, și e strîns
niel pîsoarele, și a vîntul ea foto zbură și foise
să dea dinorigioare.
Vîrtejul se y suruof înfîmînt ea un șpedel
și cîșînd, tot bolta ce loose cu dînsul bolta lo
fîmînt. Lorăcutul a cîrut pe o bucată de
hirtie cînd se trîrit o sîrut un drumde
toră pîșuit.*

Semnalăm un caz pe care îl apreciem nu numai izolat în activitatea de pregătire a elevilor școlii primare, ci și ilustrativ pentru dificultățile pe care le au de întâmpinat pe parcursul școlarizării obligatorii de 10 ani, acei elevi care nu au beneficiat, în primii patru ani de învățatură, de întregul devotament și de întreaga stăruință responsabilă a unor colegi învățători.

La începutul anului școlar, tovarășa profesoară E. A., de la o școală generală dintr-un oraș, ne-a solicitat o discuție în redacție pe marginea unor lucrări de control, la clasa a V-a (cîteva prezentate fragmentar în facsimil), adresîndu-ne întrebarea dacă notarea acestora — reprezentînd nivelul performanțelor școlare la încheierea ciclului primar — poate fi înscrisă în catalog. Menționînd că la această lucrare de control cea mai mare parte a elevilor a primit note între 8 și 10, altă parte, notele 6 și 7, și cîteva notele 5 și 4, propunem cititorilor să ne scrie, la redacție, răspunsul pe care îl dau întrebării puse de colega noastră, profesoara de limba română.

VIOLETA APOSTOL

Simpozionul Național „Asigurarea progresului școlar pe calea sprijinirii diferențiate a elevilor la învățatură. Metode, procedee și tehnici de evaluare a progresului școlar“:

În cursul anului 1976 se vor desfășura lucrările Simpozionului Național „Asigurarea progresului școlar pe calea sprijinirii diferențiate a elevilor la învățatură. Metode, procedee și tehnici de evaluare a progresului școlar“, care — asemănător acțiunilor similare precedente organizate de Uniunea Sindicatelor din învățământ, știință și cultură și Ministerul Educației și Învățământului — vor cuprinde prezentări de referate și comunicări științifice urmate de dezbateri în școli, pe orașe, la nivelul județelor și, în ultima etapă, în cadrul unei sesiuni, la nivel republican. Tema simpozionului aflat în pregătire răspunde cerințelor esențiale ale activității didactice din școlile primare, gimnaziale și liceale, obiectivelor fundamentale ale politicii școlare a Partidului Comunist Român, eforturilor generale de pregătire a tinerii noastre generații la nivelul cerințelor construcției socialiste din țara noastră.

Pornind de la faptul că în prezent ridicarea calitativă a nivelului muncii didactice devine una dintre cele mai imperioase cerințe ale activității educative în scopul formării absolventului învățământului general și obligatoriu de 10 ani, apt să se integreze cit mai repede și fără dificultăți în activitatea social-utilă și în mod deosebit în producție, progresul școlar și urmărirea realizării de către fiecare elev a performanțelor prevăzute în planurile și programele noastre de învățământ se înscriu nu numai ca elemente intrinseci ale acțiunii didactice, ci și ca una dintre modalitățile concrete de observare atentă, de orientare reală și de adaptare eficientă, pentru fiecare profesor și învățator, a propriei lor activități la particularitățile efortului de învățatură al fiecărui elev.

Publicăm câteva recomandări tematice în sprijinul cadrelor didactice — autori ai referatelor și comunicărilor științifice și participanți la dezbateri — fără ca gruparea temelor să constituie

totodată, secții sau subsecții ale comisiilor științifice ce se vor organiza.

În numărul următor al revistei vom publica calendarul etapelor și perioadelor în care vor avea loc lucrările simpozionului.

Recomandări tematice

I. Realizarea progresului școlar

1. Conceptul de progres școlar în cadrul relației formativ-informativ în considerarea obiectivelor educative la-turilor actului didactic și principalelor variabile ale muncii de învățatură a elevilor (vârsta, treapta de învățământ și nivelul de pregătire individual și al clasei, mediul socio-cultural al elevului, aptitudinile și interese, obiectul predat, personalitatea educatorului).

2. Individualizarea progresului școlar pe fiecare elev în parte, a metodelor de realizare a acestuia (individualizarea predării și munca independentă a elevului, individualizarea activității pe și în interesul grupurilor de învățare, activitatea individuală cu elevii și realizarea nivelului mediu minimal de pregătire a colectivului clasei; factorii individualizării și activitatea didactică cu extremele elev excepțional — elev rămas în urmă; individualizarea recuperării rămănelor în urmă la învățatură ale unor elevi, individualizarea progresului școlar continuu ca acțiune în sprijinul lichidării eșecului școlar).

3. Folosirea procedurilor, tehnicilor și mijloacelor activității didactice în re-șeazăarea individualizată și diferențiată a progresului școlar (raportarea acestora la obiectivele instructiv-formative ale lecției, adaptarea lor la ritmul și capacitatea individuală de învățare, integrarea activităților complete în munca de predare-învățare; sarcinile de învățatură ale elevului; pentru acasă; conținutul activității în școlile cu program prelungit; învățarea cu me-

ditator; valorificarea activității extra-școlare; conținutul și scopurile activității dirigintului; rolul și locul organizațiilor revoluționare de copii și tineret în cultivarea disciplinei la învățatură, a motivației și responsabilității față de munca școlară).

II. Evaluarea progresului școlar în condițiile prelungirii pe trei trepte de învățământ (primar, gimnazial și liceal) a învățământului general și obligatoriu pentru întregul tineret

1. Evaluarea activității de formare a personalității comuniste ca modalitate de investigare a realizării obiectivelor educative ale activității didactice și ca metodă de evaluare a progresului școlar al elevilor și a nivelului activității cadrelor didactice; evaluarea diferențiată a performanțelor la învățatură, a aptitudinilor, a formării deprinderilor practice, a conduitei elevilor (nota la purtare) și a rezultatelor la examenele și concursurile școlare.

2. Metode, procedee, tehnici și sisteme de evaluare și de notare a performanțelor elevilor; examinarea curentă, pe grupe, scris-oral, pe discipline; notarea (periodicitate, scări de notare, criterii și norme de apreciere, note și medii, testul de cunoștințe și mașinile de testare a cunoștințelor, factori de perturbare a evaluării).

3. Pregătirea, perfecționarea, îndrumarea și controlul cadrelor didactice în domeniul evaluării progresului școlar; abordarea istorică și comparativă a sistemelor de evaluare, evaluarea ca operație inversă a activității didactice, lucrul cu subiect pe unitate școlară sau pe zone teritoriale; studiul documentelor de examinare și de evidență a notării în acțiunea de îndrumare și control a cadrelor didactice, notarea în carnetul elevului ca modalitate de sporire a interesului și răspunderii acestuia și ale părinților față de rezultatele școlare; direcții noi și experimente în evaluare, examinare și notare.

Lucrări practice în laborator

Părinții — această mare forță educativă

(Urmare din pagina 1)

Organizarea instituționalizată a participării părinților la viața școlii, prin comitetele de părinți impune, de asemenea, o rezolvare instituționalizată a acțiunii părinților și nu discuția neprincipală cu cadrele didactice, cerea nejustificată și de neadmis de a asista la lecții, intervenția părintoasă în favoarea unui elev, sau a altuia și alte înrăite și învechite practici, care nu mai au ce căuta în atmosfera de muncă, învățatură și educație comunistă a școlilor noastre.

Formula de altădată a părinților „noi și școala“ e necesar să fie înlocuită prin „noi școala“, atestând că, pentru aceeași sarcină de pregătire a tineretului, se lucrează cu metodele și sarcinile diferențiate: părinții să fie profesori care cultivă copiii, cu precădere, dorința de a învăța, de a fi cinstiți și demni, iar profesorii să fie părinții care se ocupă cu dragoste de creșterea și viitorul fiecărui elev.

Între școală și părinți a existat o veche dispută: școala acuza pe unii părinți că fiul sau fiica acestora tulbură clasa de elevi, iar unii părinți acuzau școala că „alți“ copii influențează negativ educarea propriilor lor copii. Între aceste două poziții, există însă o importanță și puțin cunoscută realitate, care poate fi numită „al treilea mediu educativ“ (pe lângă cel familial și cel școlar): colectivitatea elevilor, grupurile formate pe clase, sau cele spontane din recreații și din jurul locuințelor. Dacă educatorii își vor individualiza munca lor de formare și de dezvoltare, până la nivelul fiecărui din elevii lor, iar părinții vor asigura un comportament școlar adecvat fiecărui copil, disputa amintită nu mai poate avea teren. Aceasta arată, încă o dată, cât de necesară e înțelegerea de către părinți și cadrele didactice a ceea ce înseamnă „noi școala“.

Comitetul de părinți reprezintă o realitate nouă; el cuprinde sintetic, tot colectivul de părinți al unei clase de elevi, sau al unei școli, ca factor care mobilizează energiile părinților și le unește cu ale cadrelor didactice, pentru buna pregătire a elevilor și crearea condițiilor unui învățământ de calitate. Iar faptul că reprezentanții părinților vor participa nemijlocit la activitatea inspectoratelor școlare județene și a Ministerului Educației și Învățământului exprimă semnificațiile profunde ale creșterii rolului acestora la viața școlii, la înfăptuirea sarcinilor stabilite de Congresul al XI-lea al P.C.R. pentru dezvoltarea și perfecționarea învățământului românesc.

Cabinetul școlar de științe sociale

Conceput, pe baza Hotărârii Plenarei C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971 și a indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului universitar 1971—1972, ca un laborator didactic care să ofere profesorului de științe sociale posibilitatea unor lecții vii, bogat documentate, iar elevilor cadrul optim de însușire și înțelegere a fenomenelor economice, politice și sociale, cabinetul de științe sociale și-a dovedit pe deplin eficiența, lărgindu-și treptat funcționalitatea și rolul. El a devenit, în cele mai multe școli, un instrument activ în procesul de integrare a învățământului cu cercetarea și practica social-politică.

Sarcinile pe care Congresul al XI-lea al partidului le trasează școlii în domeniul educației comuniste a elevilor, al pregătirii lor politico-ideologice, sporesc considerabil rolul ce revine științelor sociale și, implicit, cabinetului de științe sociale. Ținând seama de aceasta, Ministerul Educației și Învățământului, prin Direcția științelor sociale, activităților educative și sportive, a elaborat recent o serie de recomandări care stabilesc, în lumina hotărârilor Congresului al XI-lea al partidului, cu mai multă precizie, modul de organizare și funcționare a cabinetelor școlare de științe sociale.

Referindu-ne la locul lor în unitatea de învățământ trebuie precizat că, prin cabinet, catedrele de științe sociale își realizează sarcina de pregătire politico-ideologică a elevilor, de înarmare a acestora cu documentele Congresului al XI-lea al partidului, cu Programul său, cu politica și ideologia sa. Prin lărgirea funcționalității sale, cabinetul devine cadrul adecvat pentru desfășurarea activităților organizațiilor de pionieri și U.T.C., a învățământului politic U.T.C., a studiului ideologic și a informării politice a învățătorilor și profesorilor din unitatea școlară respectivă.

Organizate în funcție de posibilități — cabinete comune pentru toate disciplinele de științe sociale sau pe disci-

pline de științe sociale (economice, politică, filozofie, istorie) — de activitatea lor va răspunde un colectiv format din cadre didactice de specialitate, un membru al biroului organizației de partid, unul până la trei elevi, colectiv condus de directorul școlii. Programul de activitate al cabinetului se întocmește trimestrial sau lunar și din conținutul său derivă, pentru cabinetul de științe sociale, două funcții importante: funcția instructiv-educativă de informare și documentare și funcția metodică și științifică. Prin aceste funcții se definește cabinetul de științe sociale ca fiind locul în care se desfășoară lecțiile, prelegerile, dezbaterile și consultațiile pentru elevi, învățământul politic U.T.C. și al cadrelor didactice, precum și sursa de informare și documentare politico-ideologică.

Fiind un laborator didactic, cabinetul de științe sociale contribuie în același timp la perfecționarea metodelor de predare, la generalizarea experienței pozitive, la stimularea și propagarea unor inițiative, a muncii de cercetare a cadrelor didactice, sprijină activitatea cercurilor științifice ale elevilor, organizarea unor schimburi de experiență și dezbateri de metodică în domeniul științelor sociale.

În vederea dotării cabinetului, cadrele didactice, împreună cu elevii, având sprijinul material al școlii, al inspectoratelor școlare, cabinetelor județene, municipale și orașenești de partid, al unităților socialiste care patronază școala respectivă, vor elabora materialul didactic necesar, scheme, grafice, diagrame, albume, hărți, machete, pe care îl vor organiza în fișiere și alte mijloace de stocare și regăsire a informației.

Câteva precizări privind modalitățile de funcționare a cabinetelor de științe sociale școlare.

În primul rând, cabinetul trebuie astfel organizat încât fiecare material expus să ilustreze politica partidului și statului nostru. Astfel, pe primul plan

vor sta problemele înscrise din documentele Congresului al XI-lea al partidului, din curvăturile tovarășului Nicolae Ceaușescu. Maternalele, pe domeniul, pot cuprinde temele: rolul conducător al partidului; cincinalul 1976—1980 — cindinalul revoluției tehnico-științifice; industrializarea socialistă a României; dezvoltarea intensivă a agriculturii României; creșterea nivelului de trai al poporului; politica externă a partidului și statului nostru; colaborarea în producție și tehnico-științifică a României cu alte state. Aceste teme este bine să fie periodic înlocuite în concordanță cu programa de învățământ, cu sarcinile pregătirii politice a tineretului.

De asemenea, în funcție de tematica prezentată, în cabinet trebuie să existe extrase din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat la Congresul al XI-lea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, din Programul P.C.R., din celelalte documente ale Congresului, panouri care să ilustreze activitatea economico-socială locală.

Organizat pe baza programelor de științe sociale, materialul de care dispune cabinetul, să fie pus la dispoziția elevilor atit în timpul lecțiilor cit și al pregătirii lor individuale, în orele de consultații și meditații, la întâlnirile pe care cabinetul de științe sociale le organizează cu activiști de partid și de stat, cu specialiști în domeniul științelor sociale.

Pe scurt, acestea sint câteva din problemele ce trebuie să stea în atenția școlilor, a catedrelor de științe sociale privitor la modul de organizare și funcționare a cabinetelor de științe sociale.

De mare importanță pentru stabilirea mai precisă a unui barem de mijloace de învățământ sint materialele elaborate de M.E.I., care vin în sprijinul profesorilor de științe sociale și al creșterii funcționalității cabinetelor școlare de științe sociale.

MONICA ROBEA

Lecție de astronomie la Liceul nr. 1 din Bistrița

Cabinetul de matematică

Aș vrea să susțin ideea că nu se poate vorbi despre un handicap „de fond” al matematicii (sau al altor materii) în raport cu fizica, chimia sau științele naturii, ale căror laboratoare s-au impus de mult în practica didactică a școlii noastre. O anumită dificultate a amenajării cabinetului de matematică consider că există, dar aceasta, odată depășită, deschide perspectiva realizării unui cabinet cu o valoare pedagogică deosebită și de-o modernitate pregnantă — poate mai pregnantă decât în cazul altor materii.

Să amintim câteva din aceste dificultăți. De pildă, faptul că materialele concrete existente, susceptibile a fi cuprinse într-un astfel de cabinet, sînt reduse ca număr și diversitate: portrete de matematicieni, o formulă-două, câteva obiecte (de regulă, geometrice). Și, atunci ne explicăm ușor de ce, în mod curent, unele cabinete arată ca niște săli pavoazate „în legătură” cu matematica și nu ca niște cabinete cu o funcție didactică precis conturată pe linia obiectivelor instructiv-educative ale științelor matematice. Nu susțin că această împrejurare justifică întru totul situația nemulțumitoare, sub raportul aportului didactic și al valorificării mijloacelor de învățămînt, a unor cabinete de matematică; apreciez, însă, că remedierea acestora poate înlătura un considerabil obstacol.

doilea rînd, caracterul abstract al cunoștințelor matematice prilejuiește, în mai mică măsură, producerea în serie a unor obiecte, a unor instrumente de instruire, care să exprime „în funcțiune” adevărurile matematice. Cred, de aceea, că eforturile profesorului de matematică e util să se îndrepte spre depășirea funcției ilustrativ-intuitive de primă instanță, a cabinetului — funcție pe care o realizează de regulă dotarea cu materialele convenționale, mai sus-amintite — și să se constituie, pe baza dotării, dar dincolo de dotare, funcția specifică a cabinetului de matematică: posibilitatea de-a contribui la optimizarea procesului de instruire și educare matematică a elevilor.

Dotarea nu poate fi abordată, însă, în afara unei concepții despre amenajarea și funcționarea cabinetului, în a-

fara scopului acestuia. Iată de ce, în continuare, mă voi opri la câteva sugestii referitoare atât la dotarea cât și la organizarea unui cabinet de matematică.

Sector I: Istoria matematicii. Este în general direcția cea mai frecvent abordată, dar rezolvată, mai ales, prin portrete. Unele „cabinete” numai la așa ceva se și rezumă. Cred că trebuie depășit acest stadiu, sugerînd elevilor o istorie în conținut (nu în portrete) a matematicii: formule, teorii etc. Un loc aparte trebuie rezervat contribuției românești la evoluția matematicii.

Sector II: Raportul matematicii cu alte științe. Sînt de părere că fără o asemenea direcție cu greu putem vorbi de aportul cabinetelor la modernizarea învățămîntului matematic. Aici pot fi folosite scheme, titluri de cărți la temă, tablouri explicative ale unor noi ramuri științifice sau ale unor științe aflate la granița dintre științele „clasice” constituite prin „alianțele” matematicii atît cu științele exacte, pozitive, cît și cu cele umaniste. Adolescenții sînt în genere captivați de aceste aventuri moderne ale matematicii.

Sector III: Orientarea profesională pe baze matematice. I-aș acorda o mare atenție, mai ales la liceu. Elevii au nevoie să știe, în adîncime, cite și ce fel de profesii (și implicit ce fel de școli) pot fi abordate „cu armele matematicii” și ce anume din matematică corespunde uneia sau alteia dintre aceste meserii. În acest sens, este nevoie de-o bună cunoaștere a sistemului nostru de învățămînt, a profilului și conținutului profesional al economiei noastre naționale (atenție, la meseriile legate de agricultură, prin tradiție considerate în afara matematicii).

Sector IV: Adevăruri și principii matematice în acțiune. Aici aș vedea necesare obiecte și aparate care să ilustreze operații matematice complexe, formule, teoreme; obiecte și aparate ingenioase care să contribuie la dezvoltarea gîndirii matematice, a calităților acesteia. Și — de ce nu? — chiar mașini și sisteme de calcul.

Sector V: Biblioteca matematică. Nu cred că se poate vorbi de „cabinet”, indiferent de specialitate (l. română, istorie ș.a.), fără să ne gîndim că în dotarea sa este indispensabilă o bibliotecă restrînsă la lucrările minim necesare pentru munca de învățămînt, cartea fiind — în această privință — principalul mijloc de muncă.

În lucrarea psihologului american Jerome Bruner, „Pentru o teorie a instruirii”, m-a impresionat bogăția de obiecte pe care unii cercetători au folosit-o în predarea experimentală a matematicii. Evident, dotarea unui cabinet nu poate să atingă virtuozitățile unui laborator de cercetare. Desigur, dotarea cu astfel de obiecte și dispozitive rămîne în bună măsură în seama experienței proprii, o serie dintre acestea, însă, pot fi concepute și realizate de către instituțiile de cercetare. Dar, pe lîngă sprijinul pe care noi profesorii de specialitate îl așteptăm de la cercetarea științifică, ar fi utilă și o mai bună circulație a experiențelor notabile de acest fel din practica colegilor noștri.

Prof. ALEXANDRINA MATEI
Liceul nr. 1 din Tirgoviște

CARTEA ȘI REVISTELE CADRELOR DIDACTICE

Incheierea anului editorial ne aduce la îndemînă, de fiecare dată, un mare număr de lucrări de cea mai largă audiență în rîndul cititorilor, lucrări în care cartea politică și de specialitate ocupă o pondere însemnată.

Cadrele didactice, pentru care autoperfecționarea reprezintă un imperativ permanent, urmăresc noile apariții editoriale cu viu interes. Ele vîd în cartea didactică un mijloc de bază al muncii lor, pentru fiecare specialitate. În filele cărții pedagogice, peste care se apleacă cu căldură în orele lor de răgaz, dascălii țării noastre găsesc idei novatoare pe care apoi pot să le aplice la ore, găsesc date din istoria învățămîntului național și universal, sînt ținuți la curent cu munca de cercetare a specialiștilor din domeniul pedagogic etc. Cu alte cuvinte, ca să-i poată mai bine învăța pe elevi, dascălii înșiși învață zi de zi.

În cele ce urmează redăm o listă cu cele mai noi lucrări de literatură pedagogică și auxiliară apărute în Editura didactică și pedagogică, precum și lista titlurilor de cărți care vor vedea lumina tiparului, la aceeași editură, pînă la sfîrșitul anului 1975. Publicăm, de asemenea, pe scurt, sumarele celor mai recente numere ale publicațiilor de învățămînt: „Revista de pedagogie”, „Învățămîntul liceal și tehnic profesional”, la care se adaugă și cel al „Almanahului părinților” pe anul 1976.

LITERATURA PEDAGOGICĂ

Titluri apărute recent în E.D.P.

- Dăscălescu R., „Învățămîntul în perspectiva ergonomiei școlare”.
Furlan Ivan, „Învățămîntul modern și instruirea intensivă”.
Răgdazar Ecet., „Aspecte ale dezvoltării afecțiunii feminine”.
Galperin J. P., „Studii de psihologia învățării”.
Walon Henri, „Evoluția psihologică a copilului”.
Drăgan I., „Interesul cognitiv și orientarea profesională”.

Titluri care vor apărea în E.D.P. pînă la sfîrșitul anului 1975

- Ghibu Onisifor, „Din istoria literaturii didactice”.
Găvnea Alex., „Cunoașterea prin descoperire adevărului”.
Landshere G., „Evaluarea continuă a elevilor și examenele”.
Ferry Gilles, „Practica muncii în grupuri”.
Gagné Robert, „Condițiile învățării”.
Urbanczyk F., „Didactica adulților”.

LITERATURĂ AUXILIARĂ

Lucrări apărute recent în E.D.P.

- Suciu M., Popescu A., „Lucrări practice de zoologie”.
Stugren Bogdan, „Ecologie, manualul profesorului”.
Saraș Marcel, „Îndrumări metodice pentru predarea limbii franceze”.
Gherman M., „Îndrumări metodice pentru predarea limbii italiene cl. II-VIII”.
Costin L., Cherebețiu A., „Îndrumător metodice pentru predarea limbii spaniole”.

Lucrări care vor apărea în E.D.P. pînă la sfîrșitul anului 1975

- Möss Anna, „Manualul învățătorului și predarea abecedarului în limba germană”.
Georgescu Bostină Maria, „Îndrumător pentru predarea abecedarului în limba română”.

„REVISTA DE PEDAGOGIE” nr. 11 (noiembrie) 1975

Numărul pe noiembrie a.c. al „Revistei de pedagogie” oferă cititorului un material dens și bogat ca tematică. La rubrica Pregătirea pedagogică a viitorilor profesori citim articole de: Emil Păun („Obiective prioritare ale pregătirii pedagogice a viitorilor profesori”, Dan Potolea („Incidențe ale comportamentului de predare cu performanțele învățării elevilor”), Steliana Năstăsescu-Cruceru („Pregătirea viitorilor profesori pentru munca educativă”), Didina Bărbulescu („Optimizarea seminarului universitar în direcția integrării active a studentului în viitoarea profesie”), Dimitrie Todoran („Perfecționarea personalului didactic”), Ion Ciocan („Comportamentele de comunicare umană și unele aspecte ale modernizării relației educator-educat”).

La rubrica Perfecționarea procesului de învățămînt sînt publicate trei articole: „Coordonate ale cunoașterii configurate de didactica modernă” (O. Safran), „Activizarea elevilor, imperativ al învățămîntului formativ” (Maria Giurgea) și „Strategia diferențierii instruirii și succesul școlar” (Ion T. Radu). În revistă mai apar rubricile Promovarea metodelor mo-

derne de învățare și Cărți-idei, unde semnează: B. Grigoriu, N. Oprescu, M. Cozma, I. Neacsu, M. Golu, E. Crețu și Gh. Bunescu.

★
Revista de pedagogie publică, la fiecare apariție, studii și referate științifice, rezultate ale unor cercetări și experimente din domeniul învățămîntului, precum și alte lucrări pentru pregătirea teoretică și orientarea practică a cadrelor didactice.

Abonați-vă la „Revista de pedagogie” pe anul 1976. Costul unui abonament anual (12 numere) este de lei 60, prețul unui exemplar, lei 5.

„ÎNVĂȚĂMÎNTUL LICEAL ȘI TEHNIC PROFESIONAL” nr. 8 (octombrie) 1975

Revista se deschide cu editorialul „Un învățămînt modern, strîns legat de cerințele vieții, ale practicii construcției socialiste”. Rubrica Catedra înserează articole semnate de profesori cu o bogată experiență la clasă: Valdemar Popa — „Modalități multiple de modernizare a lecțiilor de științe sociale”; Tudor Opris — „Individualizarea procesului instructiv-educativ în predarea limbilor străine” ș.a. Rubrica Îndrumări metodice conține un articol elaborat în colectiv de trei autori: „Corectarea greșelilor în exprimarea scrisă și orală a elevilor” (V. Alecu, N. Jemăreanu, Gh. Lăzărescu).

Semnalăm articolele utile pentru cititor și în celelalte rubrici ale revistei: Integrarea învățămîntului cu producția, Opini, Biblioteca, De peste hotare, precum și Înmănări, unde Gh. Anca publică o căldă tabletă.

★
„Revista „Învățămîntul liceal și tehnic profesional”, cu apariție lunară, publică articole de larg interes pentru cadrele didactice din toate tipurile de licee, pe teme de actualitate: îndrumări metodice privind aplicarea noilor programe de învățămînt; din experiența la catedră a profesorilor din învățămîntul liceal și tehnic profesional; opinii și puncte de vedere asupra sporirii eficienței procesului de învățămînt; tehnologie didactică modernă; muncă de îndrumare și conducere a procesului instructiv-educativ; perfecționare profesională, precum și rubricile: „Itinerar în lumea profesiunilor”, „Cititorii întreabă, Direcția învățămîntului liceal și tehnic profesional răspunde” și „Curier juridic”.

Revista se difuzează numai prin abonamente contractate anticipat (un abonament anual corespunzător celor 10 numere costă 40 lei).

„ALMANAHUL PĂRINȚILOR — 1976”

„Almanahul părinților” pe anul 1976 întru-nește între coperte semnăturile unor prestigioși colaboratori și oferă o lectură atractivă fiecărei familii, profesorilor și tuturor educatorilor. Semnalăm din sumar:

România pe scara viitorului; Să ne cunoaștem, să ne înțelegem copiii; Cum ne educăm copiii pentru muncă; Bunici, părinți, nepoți; Copilul, educator al părinților; Adulțul și dificultățile școlarăului; Nu, îmbătrînirii premature; Ereditate și educație; Învățătura, oboseala și prevenirea ei; Iubirea, izvor de adevăr și frumusețe; Relația dintre părinți și copii; Pașii permanenți, pașii trecători; Familia și rezultatele școlare; Tradiții privind rolul educativ al familiei românești.

I. V. Goraș: „Învățămîntul românesc în ținutul Sucevei (1775-1918)”

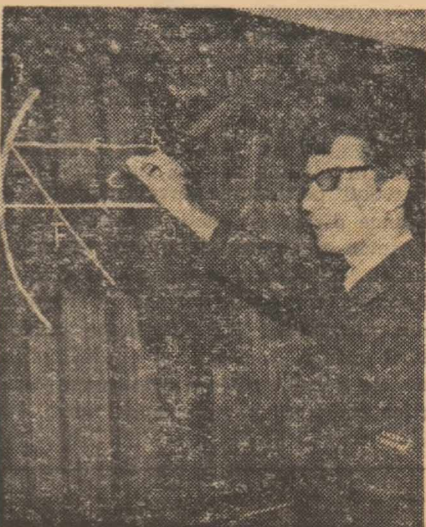
Editura didactică și pedagogică a avut inițiativa laudabilă de a publica, în acțiunea de valorificare a moștenirii culturale și de istorie a învățămîntului, lucrarea lui I.V. Goraș, „Învățămîntul românesc în ținutul Sucevei (1775-1918)”. Volumul își propune să prezinte trecutul școlii sucevene, de la apariția primelor forme de învățămînt organizat, și pînă în 1918, cuprinzînd cei 143 de ani de școală românească de sub stăpînirea habsburgică. În prefață, autorul explică motivele care l-au determinat să reflecte această perioadă: școala acelor timpuri polariza toate energiile românești, ca o reacție împotriva încercărilor habsburgice de deznaționalizare. Școala suceveană reprezenta, deci, ase-

meni celei din Ardeal, o citadelă de luptă socială și națională.

Volumul trece în revistă, cronologic, situația învățămîntului sucevean în școlile minăstirești și domnești (pînă la 1775), în timpul Administrației Lemberg (1786-1844) etc. Sînt prezentate: legăturile școlii cu mișcarea revoluționară de la 1848. Lupta cadrelor didactice pentru promovarea învățămîntului românesc, legislația învățămîntului etc.

Bogăția de date pe care le conține (culese de autor direct de la sursă, în peregrinările sale pe meleagurile sucevene) face ca lucrarea lui I.V. Goraș să reprezinte o contribuție însemnată la cunoașterea istoriei școlii acestor locuri.

D. CICHIRĂ

U. R. S. S.

Producția cea mai de preț

Spicium mai jos din articolul trimis redacției noastre de către „Uctelskaia Gazeta” din U.R.S.S., în dorința de a face cunoscute cititorilor noștri câteva dintre realizările cu care școala se înscrie în șirul factorilor de seamă ai progresului din viața societății sovietice

Recent, țara sovietică a aniversat a 58-a ei zi de naștere, ziua în care buibuitul tunului de pe crucișătorul „Aurora” vestea apariția noului stat, statul oamenilor muncii.

58 de ani — o perioadă destul de lungă în viața unui om, dar foarte scurtă în viața unui stat. Și numai munca gigantică, eroică a tuturor oamenilor din țara sovietelor a putut să realizeze ceea ce niciodată nu ar fi putut fi înfăptuit, să transforme într-o perioadă scurtă, o țară atât de săracă și distrusă, cum era Rusia, în una puternică și înfloritoare, ca Uniunea Sovietică.

Există o tradiție bună, ca, în anumite momente importante din viața poporului, să se arunce o privire asupra drumului parcurs. „De la căruța țărănească — la rachete cosmice” — așa se poate caracteriza acest drum. Și, într-adevăr, sute și mii de uzine și fabrici noi, milioane de hectare de pământ virgin cultivate, mari succese în domeniul științelor — acestea sînt semnele mărețe care marchează drumul parcurs.

Toate realizările acestea nu sînt minuni, ci rodul muncii oamenilor sovietici, care au parcurs acest drum împreună cu țara, și, odată cu ea, s-au transformat profund pe ei înșiși. Iar în această transformare un mare merit îl au pedagogii sovietici.

„De la Rusia analfabetă pînă la învățămîntul mediu obligatoriu” — acesta este drumul școlii sovietice în cei 58 de ani. În anii celui de al 9-lea cincinal, peste 25 milioane de elevi au terminat clasa a VIII-a și peste 90 la sută dintre ei învață în școala medie, în școala medie tehnică și profesională. Circa 19 milioane de tineri și tinere au obținut, în această perioadă, diploma de bacalaureat. Aproape 8 milioane de elevi învață în școli noi, din care peste jumătate au fost construite în mediul sătesc.

Detășamentul pedagogilor sovietici numără astăzi 2,8 milioane de oameni. Numai în ultimii cinci ani acest detașament a crescut cu circa 700 mii de tineri și tinere care au terminat institute și școli pedagogice. Fiecare profesor și învățător se străduiește să-și consacre toate forțele, toate cunoștințele cauzei educării omului nou, a atitudinii noi față de muncă, acestei „activități-valoare și creatoare de valori”, cum spunea V. I. Lenin, întemeietorul statului sovietic.

„Anul 1975 este un an deosebit pentru noi. Acesta încheie cel de al 9-lea cincinal și precede pe cel următor. Despre aceasta se va vorbi la cel de al XXV-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din februarie 1976. Încă de pe acum, oamenii sovietici luptă pentru a întâmpina cu cinste acest eveniment de mare importanță în viața țării noastre.

Din primele zile ale acestui an școlar, 10 școli fruntașe din Moscova au lansat chemarea de a întâmpina cu rezultate deosebite în muncă cel de al XXV-lea Congres al P.C.U.S. În cuvintele acestei chemări, citim grija față de viitorul patriei noastre: „...Noi nu producem bunuri materiale. Rezultatele muncii noastre nu se măsoară în kilograme sau metri, nu se socotesc în ruble. Dar nu există o producție mai de preț decît aceea a școlii, care formează oameni, constructori tineri ai comunismului!”.

Chemarea moscoviților și-a găsit ecou în fiecare colț al țării. Cuvintele ei au ajuns la inima fiecărui educator sovietic, care închină misiunii sale nobile fiecare gând, întreaga sa putere de muncă.

B. LEBEDEV

R. P. Albania

Învățămîntul preșcolar

În cei 31 de ani care au trecut de la Eliberarea Albaniei de sub jugul fascist (29 noiembrie 1944), țara întregă a străbătut etape de muncă și realizări deosebite în toate compartimentele vieții. Între acestea, învățămîntul a cunoscut o dezvoltare semnificativă pentru efortul depus de stat și de către partid în vederea ridicării nivelului de trai și de cultură al întregului popor.

În Albania, o persoană din trei frecventează școala, accesul la învățămîntul de orice nivel fiind liber pentru toți cei ce doresc să studieze. Acest lucru este facilitat de faptul că învățămîntul este gratuit, statul suportînd toate cheltuielile necesitate de aceasta.

Ilustrativ pentru nivelul de cultură pe care îl posedă poporul albanez este faptul că învățămîntul secundar a devenit obligatoriu pentru toți copiii din mediul urban, iar cel elementar de opt ani, pentru toți cei din mediul rural.

Un loc important îl ocupă în pregătirea școlară a populației cursurile serale care sînt frecventate de mii de muncitori, fără scoatere din producție.

Educația și grija pentru sănătatea psiho-fizică a cetățenilor patriei, pentru buna lor pregătire intelectuală se manifestă încă din primele luni de viață ale copilului. Creșele — al căror număr este de circa 2 700 (la o populație de circa 2 milioane de locuitori), din care 2 340 în cooperativele agricole — se ocupă de creșterea a circa 50 000 de copii sub trei ani, facilitînd inserarea mamelor în producție și ajutîndu-le să-și educe bine copiii. Peste 110 000 de copii între trei și șase ani sînt cuprinși în peste 1 600 de grădinițe, organizate în două forme: pe toată durata zilei,

cu masa servită în incinta grădiniței și pentru o jumătate de zi, cu masa în familie.

În Albania, învățămîntul preșcolar este general, cheltuiindu-se 2 400 leki pe an pentru fiecare copil, din care părinții suportă numai 27 la sută. Întreaga activitate pe această treaptă de învățămînt se desfășoară cu ajutorul unor cadre special pregătite și cu concursul familiei, pe baza unor programe judicioase alcătuite. Munca în grădinițe urmărește realizarea unei sănătăți trainice fiecărui copil, sădirea în sufletul lui a celor mai de preț virtuți comuniste, a celor dintii elemente ale concepției științifice despre lume, sentimentul dragostei și respectului pentru om și colectivitate, dezvoltarea mintală, fizică, morală, estetică, educația igienico-sanitară ș.a. Grădinița este astfel concepută încît să nu constituie o instituție închisă, ci una deschisă spre societate, bine inserată în viața socială și politică a țării.

Ca forme de activitate în grădiniță, sînt folosite cu precădere jocul, lecțiile, excursiile în locurile istorice, în locurile de muncă și în producție, întîlnirile cu muncitorii cei mai valoroși, plimbările și mișcarea în aer liber, participarea la spectacole date pentru copii de către instituțiile cultural-artistice etc.

Rezultat al tuturor acestor preocupări este sănătatea morală și fizică a copiilor, în acord cu concepția comunistă despre calitățile ce trebuie să caracterizeze personalitatea viitorilor constructori ai societății socialiste din Albania populară.

REPUBLICA CUBA

Recreație a elevilor modernei școli primare „Salvador Allende” din cartierul Alamar din Havana.

R. S. F. IUGOSLAVIA

Treptele școlii

La 29 noiembrie a.c., popoarele R.S.F. Iugoslavia sărbătoresc 30 de ani de la proclamarea Republicii, ani în care școala a străbătut un drum mereu ascendent, devenind tot mai cuprinzătoare pentru copiii țării și tot mai adecvată sarcinilor pe care partidul le-a propus pentru construirea unei vieți prospere tuturor celor peste 20 000 000 de locuitori ai celor 6 republici.

Cu toată marea diversitate a formelor de învățămînt practicate în republicile socialiste din țara vecină și prietenă, există cîteva dominante izvorite din orientarea generală dată școlii de către U.C.I. Prima treaptă a sistemului organizat de educație o constituie învățămîntul preșcolar care cuprinde copiii între 3 și 6 ani, în forme variate de grădinițe (pentru o jumătate de zi, pe o zi întreagă, în așa-numitele școli pentru cei mici), în creșe (pentru cei de pînă la vîrsta de 3 ani) etc. Învățămîntul preșcolar are un dublu scop: educarea copilului în scopul dezvoltării lui armonioase și plene; ajutarea familiilor și, în special, a mamelor ocupate în producție, pentru ușurarea în munca reclamată de creșterea și îngrijirea copilului.

Învățămîntul primar, obligatoriu, școlarizează copiii între 7 și 15 ani, pentru o durată de 8 ani de studiu, asigurînd o pregătire de cultură generală, unică pentru băieți și fete.

La absolvirea școlii primare, tinerii, în cazul în care au împlinit vîrsta, se pot încadra în producție, ca muncitori necalificați. 91% însă dintre absolvenții școlii generale își continuă studiile în învățămîntul secundar. Există următoarele categorii de școli în cadrul acestei trepte de învățămînt:

— Liceul (care, în patru ani de studiu, dă o pregătire de cultură generală sau specializată);

— Școlile artistice (patru ani de studiu; se ocupă de pregătirea tinerelor talente în domeniul muzicii, baletului, artelor decorative);

— Școlile pentru cadrele didactice cu calificare secundară (patru ani de studiu; pregătesc educatoarele, profesorii de educație fizică etc.);

— Școlile tehnice și alte școli specializate (patru ani de studiu; pregătesc cadre medii specializate pentru sectoarele medical, agricol, economic, administrativ etc.);

— Școlile pentru muncitori calificați (de obicei, cu durata studiilor de trei ani);

— Școlile tehnice generale (doi ani de studiu; asigură o formație politehnică generală, pe baza căreia se poate dobîndi mai ușor o calificare);

— Școlile profesionale specializate (durata studiilor doi ani; pregătesc ca-

dre medicale, pentru administrație etc., de nivel inferior).

Învățămîntul superior cuprinde patru categorii de institute:

— așa-numitele școli superioare (doi ani de studiu; pregătesc tehnicienii, profesori pentru școala primară etc.);

— academiile de artă (durata studiilor patru ani);

— înaltele școli (patru ani de studiu);

— facultățile (patru-cinci ani de studiu).

Aceste trei forme din urmă pregătesc specialiști de nivel superior, care au dreptul să se prezinte la doctorat și la alte categorii de instituții care le conferă titluri înalte.

Principiile generale care călăuzesc activitatea de învățămînt din toate republicile și regiunile autonome sînt:

— Eforturi pentru dezvoltarea bazelor materiale a școlii, în special pentru construcția de noi școli, astfel încît să poată fi cuprinși la cursuri un număr cît mai mare de tineri.

— Eliminarea fără șovăire a oricărei discriminări rasiale, naționale, clasiste, după sex — în politica de învățămînt.

— Realizarea învățămîntului mixt (băieți + fete).

— Asigurarea unei mari diversități a formelor de învățămînt pentru a răspunde mai bine nevoilor naționale și regionale.

— Lupta pentru generalizarea treptată a gratuității tuturor formelor de învățămînt (manuale gratuite, asigurarea de către colectivitate a unei alimentații suplimentare la cantinele școlare; cît mai multe burse, găzduire gratuită în internat pentru cît mai mulți copii și tineri, organizarea zilei prelungite în școală în scopul de a-i ajuta pe copii la învățătură, gratuitatea protecției sanitare a copiilor și multe altele).

— Organizarea autogestionară a instituțiilor educative și de învățămînt.

— Orientarea socialistă a conținutului educației; efort susținut pentru perfecționarea și modernizarea acestuia, astfel încît el să fie permanent pus de acord cu trebuințele contemporane și de viitor ale societății.

În realizarea acestei din urmă sarcini, în ultimii ani s-a pus un accent deosebit pe legarea învățămîntului cu munca direct productivă, pe cultivarea forțelor creatoare ale tinerei generații, pe efortul de a face cunoscute și înțelese esența raporturilor socio-economice din societatea R.S.F.I., legile dezvoltării naturii, societății și gândirii umane, de a îmbogăți personalitatea viitorilor cetățeni cu reale valori etice.